

101

ประเด็นภาษี ที่นักบัญชีควรรู้

ชุมพร แสนไสย

01

101 ประเด็นภาษี ที่นักบัญชีควรรู้

101 ประเด็นภาษีที่นักบัญชีควรรู้

โดย ชุมพร เสนไสย

พิมพ์ครั้งแรก : ตุลาคม 2563

ISBN (e-Book) : 978-616-302-204-2

เจ้าของ	:	บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด
ที่ปรึกษา	:	ดาร์เรลล์ พีชมงคล
กองบรรณาธิการ	:	ศศิพันธ์ อุษณีย์มาศ
	:	ปวีณา ภูเวียง
ประสานงาน	:	ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง
ออกแบบ-จัดรูปเล่ม	:	วรรณา สนธิอนุเคราะห์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ชุมพร เสนไสย.

101 ประเด็นภาษีที่นักบัญชีควรรู้.--กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ เพรส, 2563.

140 หน้า.

1. การบัญชี I. ชื่อเรื่อง

657

ISBN (e-Book) : 978-616-302-204-2

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

(ห้ามคัดลอกหรือถ่ายสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต

มิฉะนั้นจะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด เลขที่ 178 อาคารธรรมนิติ ชั้น 4

ซอยเพิ่มทรัพย์ (ประชาชื่น 20) ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ

กรุงเทพฯ 10800 โทรศัพท์ (02) 555-0713 โทรสาร (02) 555-0728

คำนำ

ในการทำงานของนักบัญชี ปัญหาหนึ่งที่จะต้องประสบอยู่เป็นประจำคือ เรื่องของภาษีอากร ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาในการทำงานโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือเป็นปัญหาที่มีผู้มาสอบถาม บางประเด็นก็เป็นปัญหาที่ถูกตรวจสอบพบ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด เจ้าของกิจการเองหรือมีผู้อื่นที่ทำงานร่วมกันมาพบเจอ บางกรณีก็เป็นปัญหาระหว่างคู่ค้าที่จะต้องมาตกลงหรือมาทำธุรกิจด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด ผู้ขายสินค้า หรือผู้ให้บริการ แต่เมื่อถึงเวลาที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องภาษี เช่น การหักภาษี ณ ที่จ่าย การออกใบกำกับภาษี การยกเลิกใบกำกับภาษี หรือเรื่องการจ่ายเงินที่จะลงเป็นรายจ่ายได้หรือไม่ บางครั้งก็ตกลงกันไม่ได้ เพราะมีความเห็นทางภาษีที่ไม่ตรงกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ประจำจนบางเรื่องดูเหมือนจะกลายเป็นเรื่องปกติ

ในการแก้ปัญหาดังกล่าวก็จะมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน บางคนก็สอบถามปัญหาดังกล่าวไปยังผู้รู้ ถามทีเดียวไม่ค่อยแน่ใจ ก็จะถามไปหลายๆ ที่ เพื่อให้ได้ความมั่นใจว่าปัญหาดังกล่าวมีคำตอบที่เหมือนกันจะได้สบายใจในการนำมาปฏิบัติงาน แต่ถ้าคำตอบไม่เหมือนกันก็จะได้นำ

มาซึ่งน้ำหนักเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะปฏิบัติอย่างไร บางคนก็นำปัญหาไปศึกษาจากข้อกฎหมาย แนวทางปฏิบัติของกรมสรรพากร คำพิพากษาของศาลฎีกา เพื่อหาข้อสรุปในการนำมาปฏิบัติ โดยจุดมุ่งหมายของแต่ละคนก็เพื่อประสงค์จะให้ผลของการวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว และตัดสินใจว่าจะปฏิบัติอย่างไรแล้ว เมื่อนำมาปฏิบัติจริงแล้วจะไม่มีปัญหาในภายหลัง ไม่ถูกปรับ ไม่ต้องมาเสียภาษีที่เสียไม่ถูกต้องในภายหลัง

ผู้เขียนจึงอยากที่จะเสนอประเด็นปัญหาทางภาษีอากรที่นักบัญชีเจออยู่บ่อยครั้ง และเป็นปัญหาที่ไม่ได้สลับซับซ้อน แต่ถ้าทำผิดไปจะมีความรับผิดชอบ บางครั้งก็มาก บางครั้งก็น้อย ซึ่งในการวิเคราะห์ปัญหาที่จะนำเสนอก็เป็นไปตามมุมมองของผู้เขียนประกอบหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติต่างๆ บางเรื่องบางประเด็นจึงอาจจะไม่ตรงตามความคิดเห็นของผู้ที่สนใจอ่านก็ได้ ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ ก็ให้ถือว่าเป็นมุมมองหนึ่งของผู้เขียนเอง เนื่องจากปัญหาแต่ละเรื่อง แต่ละประเด็น แม้จะทำงานในที่เดียวกันก็ยังสามารถแตกต่างกันได้ ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติ แต่สิ่งที่ผู้เขียนคาดหวังในการนำเสนอประเด็นปัญหาต่างๆ ก็เพื่อให้ผู้ที่สนใจในบทความนี้ได้เห็นประเด็น และถ้าเรื่องใดตรงกับปัญหาในการทำงานจริงๆ อาจจะได้นำไปคิดวิเคราะห์นำไปสู่คำตอบที่นำไปใช้ในการทำงานได้อย่างมั่นใจ จึงหวังว่าบทความจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจตามสมควร

สารบัญ

บทที่ 1

การระบุเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
ในใบกำกับภาษี

9

บทที่ 2

ออกใบกำกับภาษีผิด-ไม่ผิด
ดูได้อย่างไร

41

1. ออกใบกำกับภาษีโดยที่ยังไม่ได้
จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผิดหรือไม่
จะอย่างไร

43

2. ออกใบกำกับภาษีเมื่อได้รับเงิน
ทุกกรณี ทำได้หรือไม่

56

3. กรณีที่ไม่ใช่การขายสินค้าหรือ
ให้บริการ ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

106

101 ประเด็นภาษี ที่นักบัญชีควรรู้

บทที่ 1

การระบุเลขประจำตัว
ผู้เสียภาษีอากร
ในใบกำกับภาษี

ใบกำกับภาษีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร ถ้าจะแบ่งตามตัวบทกฎหมายที่กำหนดไว้ จะมีด้วยกัน 4 ลักษณะ คือ

1. ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร

กฎหมายได้กำหนดให้รายการของใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปนี้มี 8 รายการ โดยผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มทุกรายจะต้องจัดทำเมื่อมีการขายสินค้าหรือการให้บริการ ซึ่งจะต้องออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ โดยรายการของใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปมีดังนี้

(1) คำว่า "ใบกำกับภาษี" ในที่ที่เห็นได้เด่นชัด

(2) ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบกำกับภาษี และในกรณีที่ตัวแทนเป็นผู้ออกใบกำกับภาษีในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียนตามมาตรา 86 วรรคสี่ หรือมาตรา 86/2 หรือผู้ทอดตลาดเป็นผู้ออกใบกำกับภาษีในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียนตามมาตรา 86/3 ให้ระบุชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ของตัวแทนนั้นด้วย

(3) ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ

(4) หมายเลขลำดับของใบกำกับภาษีและหมายเลขลำดับของเล่ม (ถ้ามี)

(5) ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าของสินค้าหรือของบริการ

(6) จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือของบริการ โดยให้แยกออกจากมูลค่าของสินค้าและหรือของบริการให้ชัดเจน

(7) วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับภาษี

(8) ข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนด

จะเห็นได้ว่ารายการของใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปดังกล่าว รายการที่ 2 จะมีรายการเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการฯ ที่ออกใบกำกับภาษีซึ่งเป็นประเด็นที่จะต้องระบุรายการนี้ อย่างไรก็ดี

นอกจากนี้ อธิบดีกรมสรรพากรอาศัยอำนาจตาม มาตรา 86/4 (8) แห่งประมวลรัษฎากร ออกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 199)ฯ ลงวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ซึ่งมีผล

ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 กำหนดให้
ผู้ประกอบการฯ ที่ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้า
ที่เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการที่เป็นผู้ประกอบการ
จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องจัดทำรายการ
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ซื้อสินค้าหรือ
ผู้รับบริการที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป
ที่ออกให้ลูกค้าดังกล่าวด้วย จึงเห็นได้ว่ารายการ
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรที่ผู้ประกอบการฯ
ที่จะต้องออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป จะต้อง
จัดทำนอกจากเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของ
ตัวผู้ประกอบการฯ ที่ออกใบกำกับภาษีเองด้วย
การออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม
พ.ศ. 2558 ยังต้องระบุรายการเลขประจำตัว
ผู้เสียภาษีอากรของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการที่เป็น
ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย แต่
ถ้าผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการไม่ได้จดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่มก็ไม่ต้องระบุรายการเลขประจำตัว
ผู้เสียภาษีอากรของผู้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ